

REFERAT Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21 d. 09-11-2020

Mødedato Mandag d. 09. november 2020 kl. 21:45

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Røgfri generation. Status på implementeringen 2020.....	4
Ulighed i sundhed - udmøntning af puljemidler.....	7
Forslag til Kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling.....	12

Punkt 53: Meddelelser

00.22.00-P35-34-20

Sagsfremstilling

Der er ingen meddelelser under dette punkt.

Punkt 54: Røgfri generation. Status på implementeringen 2020

00.01.00-A00-9-20

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2019, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation i 2030. I den forbindelse blev der vedtaget en handleplan og en ny rygepolitik, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser i handleplanen er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten. Sagen forelægges med henblik på at afrapportere status på implementering af de indsatser, som udvalget har ansvar for.

Beslutning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget tog status for implementering af handleplanen for Røgfri generation til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget tager status for implementering af handleplanen for Røgfri generation til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne, at der skal ske en fokuseret og tværgående indsats rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Efterfølgende besluttede Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (pkt. 140) en handleplan for implementeringen, der involverer kommunen bredt; herunder udarbejdelse af en ny rygepolitik. Handleplanen trådte i kraft den 1. januar 2020. (Bilag 1).

Arbejdet hen imod en røgfri generation er tæt forbundet med den kommunale sundhedspolitik og placeret under sundheds- og forebyggelsesudvalget med dets initierende, sundhedsfremmende og tværgående rolle.

Ifølge handleplanen skal der på foranledning af sundheds- og forebyggelsesudvalget gøres status for implementeringen af Røgfri generation i 4. kvartal 2020. På baggrund af denne status kan der eventuelt tages initiativer til yderligere tiltag, herunder en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022. Forinden forelægges sagen relevante fagudvalg samt Magistraten den 9. november 2020. Status på implementering af den samlede handleplan behandles i sundheds- og forebyggelsesudvalget den 30. november 2020.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget blev forelagt en status over implementering af handleplanen den 9. november 2019, pkt. 54. Status på implementering af den samlede handleplan blev forelagt sundheds- og forebyggelsesudvalget den 20. januar 2020, pkt. 8.

Handleplanen

Handleplanen består af i alt 21 indsatser og er inddelt i tre hovedgrupper: Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed, Dialogbaserede indsatser samt Kommunikative og opfølgende indsatser. Ansvar for implementeringen af de enkelte indsatser er placeret i de respektive fagudvalg samt i Magistraten.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed (Indsats 1-9)

Handleplanen indeholder 9 indsatser, der har fokus på synlige strukturelle tiltag, der hvor kommunen har myndighedskompetence i direkte eller indirekte forstand. De primære indsatser dækker bl.a. over indførelse af Røgfri skoledag på kommunale skoler og røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen.

Dialogbaserede indsatser (Indsats 10-17)

De dialogbaserede indsatser har sigte på dialog med samarbejdspartnere og andre aktører i byen, hvor hovedfokus er på dialog og gensidig udbredelse af indsatser. Dialogen tager afsæt i de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med implementering af de primære indsatser.

Opfølgende indsatser (indsats 18-21)

Handleplanen indeholder desuden en række opfølgende indsatser. Indsatserne dækker dels over koordineret og sammenhængende kommunikation i forbindelse med implementeringen af Røgfri generation, dels over en koordineret organisatorisk indsats.

Status på implementering af indsatser under Sundheds- og forebyggelsesudvalget.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget har ansvar for indsats 9, 16, 17, 18, 19 og 21

Dialog om røg i børnefamilier (Indsats 9)

Sundhedstjenesten, tandplejen og børne- og ungelægen har skærpet fokus på røg og tager dialog med familierne. I Sundhedsplejen tages rygning op med alle nye forældre i forbindelse med sundhedsplejens første besøg i hjemmet. Derudover spørges der til røg i hjemmet og om passiv rygning i forbindelse med den årlige indskolingsundersøgelse, som gennemføres i 0. klasse.

Tandplejen har fokus på brugen og skadevirkningerne af snus og tobak, når der foretages klasseundervisning på 7. og 9. klassetrin. Derudover taler tandplejen med den enkelte unge/barn om snus og tobak i forbindelse med individuelle undersøgelses- og behandlingsforløb.

På grund af Covid-19 har tandplejen i en periode været nødt til at foretage en prioritering af opgaver. Der har derfor ikke været gennemført undervisning af 7. og 9. klasser i den seneste periode.

Børne- og ungelægen spørger alle elever i 9. klasse om rygning i forbindelse med udskolingsundersøgelsen. Der spørges til, om den unge ryger – hvor tit og hvor meget, både ved samtalen med børne- og ungelægen og i det anonyme spørgeskema. Børne- og ungelægen tager en snak med de unge, som ved samtalen fortæller de ryger. De bliver spurgt til, hvorfor de ryger, får viden om skadevirkningerne ved rygning, og de tilbydes rygestop. Hjælp til rygestop sker via app'en X-hale (Kræftens bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen) og individuelle samtaler hos børne- og ungelægen.

Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet (Indsats 16)

På møde i KLU (kommunale lægelige udvalg) den 14. maj 2020 blev der holdt et oplæg for udvalget om Røgfri generation, og der blev henstillet til, at lægerne bakker op om kommunens målsætning ved at tale om røg i børnefamilier. Lægerne var positive over for oplægget og orienterede kommunen om, at de allerede har fokus på børnefamilier, hvor forældrene er rygere.

Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid' (Indsats 17)

Frederiksberg Kommune blev en del af partnerskabet Røgfri Fremtid i 2019. Partnerskabet understøtter samme målsætning om at få den første røgfri generation i 2030, og Frederiksberg Kommune har kunne trække på de erfaringer, der allerede ligger i netværket.

Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information (Indsats 18)

Implementering af Røgfri generation kræver en koordineret, tværkommunal indsats. Der er nedsat en tværgående netværksgruppe samt en arbejdsgruppe, der organisatorisk understøttes af projektledelsen.

Kommunikation er et centralt element i implementeringen af Røgfri generation. Måltrettet og tilpasset kommunikation til de forskellige aktører er fortsat i 2020. Der er bl.a. sikret skiltning relevante steder og med et ensartet udtryk. Skoler og institutioner har fået leveret diverse materiale til brug for implementeringen, der har været afholdt kick-off arrangement og flere bilaterale møder med forskellige afdelinger mhp. at understøtte implementeringen af Røgfri generation samt en række andre kommunikative initiativer.

Koordineret og opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere (Indsats 19)

Der er i perioden 1. januar – 15. oktober 2020 oprettet 6 rygestopkurser for medarbejdere. Heraf er tre blevet aflyst pga. for få tilmeldte. Aktiviteten har været påvirket af, at det i foråret 2020 ikke var muligt at gennemføre rygestopkurser pga. Covid-19.

Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere (indsats 21)

Udover et indledende temamøde (kick-off) den 7. november 2019 har der ikke været efterspørgsel efter erfaringsudveksling og netværk på tværs af områderne. Derimod har skoler, institutioner m.v. udtrykt ønske om, at repræsentanter fra projektet deltog i forskellige fora. Projektledelsen har således valgt at deltage i målrettede møder i eksisterende netværk frem for at afvikle større, tværgående arrangementer. Arrangementer, som i øvrigt havde været svært realiserbare, pga. Covid-19.

Målsætning

Målet med handleplanen for Røgfri generation er, at Frederiksberg kommune i 2030 vil opleve den første røgfri generation.

Frederiksberg Kommunens sundhedspolitik har en sigtelinje (11.3), der måler på andelen af 16-24 årige, der ryger dagligt. Målingen baserer sig på Regionens sundhedsprofil. Andelen af unge mellem 16-24 år, der dagligt ryger, var i 2012 10%. I 2017 var andelen steget til 16 %. Næste måling udkommer primo 2022 med data fra primo 2021. Det forventes, at de nationale initiativer samt indsatser under kommunens handleplan for en Røgfri generation vil kunne aflæses i tallene. Frederiksberg Kommune gennemfører hvert år en udskolingsundersøgelse, som bygger på samtale, somatisk undersøgelse og udfyldelse af elektronisk spørgeskema for unge i Frederiksberg kommunens 9. klasser. (Sundheds- og forebyggelsesudvalget 26. oktober 2020, pkt. 55).

Ifølge udskolingsundersøgelsen er der i gennem de sidste år sket et fald i unge, der ryger. Pigerne ryger fortsat mindre end drengene. Antallet af unge, som ryger e-cigaretter er faldet lidt, mens der er lidt flere unge, som ryger vandpibe. Færre af de unge må ryge for deres forældre, og færre er afvisende overfor at stoppe med at ryge.

Udskolingsundersøgelsen for skoleåret 2019/2020 viser, at

- 7,2 % af de unge ryger cigaretter hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen af unge, der røg, 8,2 %.
- 18 % af de unge har intet ønske om at stoppe med at ryge. I 2018/2019 var andelen 33%.
- 2,2 % af de unge ryger e-cigaretter hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen 3,7 %.
- 4,2 % af de unge ryger vandpibe hver dag, hver uge eller sjældnere end hver uge. I 2018/2019 var andelen 3,2 %.
- 2,7 % af de unge må ryge for deres forældre. I 2018/2019 var andelen 3,4 %.

National handleplan

Regeringen, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet indgik i december 2019 en aftale om en handleplan mod børn og unges rygning. (Bilag 2).

Den nationale handleplan dækker over 9 indsatser:

Tobak må ikke være synlig i butikkerne, reklameforbuddet skærpes, og pakkerne skal gøres neutrale. Derudover indføres røgfri skoletid for elever på alle grundskoler, kostskoler, efterskoler m.v., der har optag af børn og unge under 18 år. Den nationale handleplan indeholder også forbud mod smagsstoffer i tobak og e-ciaretter, harmonisering af regler mellem tobak, E-cigaretter og nikotinprodukter samt styrket alderskontrol og strengere straf ved salg af tobak til unge under 18 år, ligesom der foreslås en skærpelse omkring lovgivningen om vandpiber. Endelig er der forslag om, at det skal være lettere for kommunerne at udlevere rygestopmedicin i forbindelse med rygestoptilbud til udsatte borgere.

Grundet COVID-19-situationen er en række lovforslag blevet udskudt til efteråret – bl.a. tobakslovforslaget. Hvis disse lovforslag bliver vedtaget, vil en del af indsatserne i Frederiksberg Kommunens handleplan af denne vej blive implementeret.

Det skal bemærkes, at regeringen og KL i forbindelse med økonomaftalen for 2021 har besluttet at indføre røgfri skoletid for elever på alle skoler, kostskoler og efterskoler, der har optaget børn og unge under 18 år med virkning fra skoleåret 2020/2021.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Arbejds- og uddannelsesudvalget, by- og miljøudvalget, børneudvalget, kultur- og fritidsudvalget, sundheds- og forebyggelsesudvalget, socialudvalget, undervisningsudvalget samt magistrat den 9. november 2020.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 30. november 2020.

Bilag

Bilag 1 Røgfri Generation. Handleplan

Bilag 2 National handleplan mod børn og unges rygning

Punkt 55: Ulighed i sundhed - udmøntning af puljemidler

29.00.00-G01-37-20

Resume

Den 17. august 2020 (pkt. 41) besluttede udvalget at afsætte 200.000 kr i 2021 til indsatser rettet imod ulighed i sundhed. Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 28. september 2020 (pkt. 268) beslutningsforslag om at målrette indsatser imod ulighed i sundhed til (kortuddannede) mænd. Med nærværende sag forelægges forvaltningens forslag til udmøntning af puljemidler til beslutning.

Beslutning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget godkendte forslag til udmøntning af puljemidler, idet der vil være fokus på større synliggørelse af diætist-tilbud.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget godkender forslag til udmøntning af puljemidler.

Sagsfremstilling

Baggrund

Danske mænd lever 3-13 år kortere end danske kvinder og rammes oftere af alvorlige sygdomme.

Ulighed i sundhed er et fokusområde i den handleplan, der støtter op om kommunens tværgående sundhedspolitik 2019-22 (Kommunalbestyrelsen den 12. november 2018, pkt, 249). Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har også haft fokus på dette tema i forbindelse med fællesmøde om ulighed i sundhed med Socialudvalget den 20. august 2018 (pkt. 49).

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 28. september 2020 (pkt. 268) beslutningsforslag om at målrette indsatser imod ulighed i sundhed til (kortuddannede) mænd, idet sundheds- og forebyggelsesudvalget den 17. august 2020 (punkt 47) besluttede at afsætte midler fra udvalgets pulje i 2021 til udvikling og tilrettelæggelse af særlige sundhedsindsatser målrettet mænd.

Beslutningsforslaget går ud på at følge WHO's anbefalinger fra 2018 om at:

- Sætte fokus på køn i sundhedspolitikker og -strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd
- Prioritere at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici, og som medfører så stor dødelighed for mænd
- Øge fokus på at tilpasse kommunens sundhedstilbud, så de også passer til mænd i alle aldre.
- Have større opmærksomhed på og gør en særlig indsats for sårbare mænd, fx enlige mænd, mænd uden for arbejdsmarkedet og mænd med lav eller ingen uddannelse

Ulighed i sundhed

Ulighed i sundhed er et stigende problem i samfundet. I september 2020 udgav Sundhedsstyrelsen Rapport om social ulighed i sundhed og sygdom, som peger på, at der er ulighed i sundhed og sygdom på stort set alle de indikatorer, der indgår i rapporten. Rapporten tager udgangspunkt i uddannelse som parameter, og viser at borgere med kort uddannelse oftere rammes af sygdom, mærker større konsekvenser af sygdommene og dør tidligere end personer med lang uddannelse. Forskellene i sundhed og sygdom er systematiske og gradvise. Det vil sige, at jo kortere uddannelse des dårlige sundhed, jo mere sygdom og større konsekvenser af sygdommene.

Personer med kort uddannelse rammes oftere af alvorlige kroniske sygdomme som fx Type 2 diabetes, hjertesygdom, kronisk obstruktiv lungelidelse (KOL) samt muskel-skelet-lidelser. Herudover rammes kortuddannede også i højere grad af nogle kræftsygdomme blandt andet lungekræft og tyk- og endetarmskræft. Rapporten viser samtidig, at konsekvenserne af sygdommene er større for personer med kortere uddannelse.

Personer med kortere uddannelse har endvidere dårligere mental sundhed, højere stressniveau og er oftere uønsket alene. Der registreres dobbelt så mange nye tilfælde af depression blandt personer med kort uddannelse forhold til personer med lang uddannelse. Endelig ses der en statistisk signifikant stigning i den sociale ulighed i multisygdom (flere kroniske sygdomme samtidig) i perioden 2010 – 2017.

Kønsmæssige forskelle i ulighed i sundhed

Køn er også en faktor, hvori der ses en stor forskel i danskernes sundhed, hvilket bl.a. afspejler sig i store forskelle i levealder mellem kvinder og mænd. Tal fra Danmarks Statistik (2018) viser s, at mænd i Region Hovedstaden i gennemsnit lever 4,1 år kortere end kvinderne. Udover at de danske mænd lever kortere end kvinderne, er de oftere ramt af alvorlige sygdomme. Dette skyldes fx at mændene ofte opdager sygdomme for sent, og at sundhedsvæsenet ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på mændenes særlige behov. Ifølge Forum For Mænds Sundhed går mænd 25 % mindre til læge end kvinder, og kommunikationen er ikke altid effektiv. Mænd – især de kortuddannede – er også i mindre grad end kvinder gode til selv at passe behandlingen af deres sygdomme og deltager i lavere grad i rehabiliteringstilbud. Derfor foreslår Forum for Mænds sundhed, at kommunerne har systematiske og strategiske planer for forebyggelse og rehabilitering for mænd og for bedre kommunikation med især de kortuddannede mænd. Endvidere kan kommunerne med fordel tilrettelægge sundhedsindsatser særligt for mænd med udgangspunkt i fællesskaber, da det sociale aspekt er en vigtig motivationsfaktor, når mænd skal ændre vaner.

Udmøntning af puljemidler og forvaltningens forslag til Indsatser

Sundheds- og forebyggelsesudvalget besluttede derfor den 17. august 2020 (pkt. 47) at afsætte 200.000 kr. fra udvalgets pulje i 2021 til udvikling og tilrettelæggelse af særlige sundhedsindsatser målrettet de mænd, som ikke i forvejen i særlig grad benytter de kommunale sundhedstilbud, med særligt fokus på oplysning, kommunikation og tilrettelæggelse af tilbud.

Forvaltningen foreslår, at puljemidler konkret omsættes til praksis ud fra beslutningsforslagets 4 fokusområder.

1. Fokus på køn i sundhedspolitikker og -strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd

Frederiksberg Kommunes næste sundhedspolitik skal gælde fra 2023. Det foreslås, at social ulighed i sundhed, herunder mænds sundhed, bliver et styrket indsatsområde, når den næste sundhedspolitik (2023-2026) udvikles. Det foreslås endvidere, at der prioriteres indsatser, der sætter fokus på mænds sundhed, i handleplan 2021 for Sundhedspolitik 2019-2022. Det vil særligt være relevant at have dette fokus, når kommunen arbejder med indsatsområdet ”Sundhed for alle”. Her er prioriterede handlinger eksempelvis lige muligheder for at benytte sundhedstilbud via målrettet rekruttering og tilgængelighed, integration af sundhed i beskæftigelsesindsatser, integration af sundhed i sociale indsatser, tidlig opsporing af alkoholproblemer og hjælp til rygestop.

2. Prioritering af at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici, og som medfører så stor dødelighed for mænd

Rygning er stadig den enkeltstående livsstilsfaktor, som koster flest leveår blandt danskerne. Rygere rammes i højere grad end ikke-rygere af alvorlige, kroniske sygdomme og for tidlig død. Antallet af rygere er igennem de sidste år faldet markant, men der er stadig ca. 13 % af de voksne borgere på Frederiksberg, som ryger dagligt svarende til ca. 11.600 personer. Sammen med forbrug af alkohol forklarer rygning 60-70 % af den sociale ulighed i sundhed i Danmark. Forekomsten af rygning mellem kønnene er næsten lige, men uligheden slår igennem for begge køn i længden af uddannelse. Der er således en større andel af rygere blandt borgere med lav socioøkonomisk status. Støtte til rygestop er derfor en central indsats, både når det gælder om at modvirke social ulighed i sundhed. Og når det kommer til at gøre noget ved de faktorer, som stjæler flest leveår blandt borgerne.

Frederiksberg Kommune tilbyder rygestopkurser til borgere, der ønsker at stoppe med at ryge. Siden 2017 har man afprøvet forskellige incitamenter til at øge deltagerantallet og succesraten på kurserne, med særligt sigte på at mindske social ulighed i sundhed. Blandt andet uddeling af gavekort, når kursisterne kom på den enkelte kursusgang og var røgfrie, samt tilskud til rygestopmedicin til borgere med lav socioøkonomisk position. Ordningen med gavekort var en projektindsats i 2018. Opgørelser fra årene viser, at rekrutteringen og gennemførelsen til rygestopkurserne var betydelig højere i perioder hvor deltagerne modtog gavekort. Andelen af deltagere, som var røgfri efter endt kursus og efter 6 mdr., var også højere i perioder hvor gavekort og/eller tilskud til rygestopmedicin blev uddelt.

Til trods for at flere kvinder deltager på rygestopkursus, lykkes det i større grad mændene at være røgfri 6 måneder efter endt kursus. Et konkret eksempel fra 2019 viser, at ud af 164 deltagere, hvor 42% var mænd og 58% kvinder, bekræfter 19% af de mandlige deltagere at de var røgfri 6 måneder efter endt kursus sammenlignet med kun 10% af kvinderne

Uddelingen af gavekort til røgfri kursister, der aktivt følger rygestopkurset samt målrettet rekruttering af mænd har således et stort potentiale for at mindske den sociale ulighed i sundhed og forebygge sygdom for tidlig død blandt både mænd og kvinder med kort uddannelse. Og da forekomsten af rygning stort set er ens mellem kønnene, vil det være diskriminerende at gøre forskel på kønnene i rygestopindsatsen.

Derfor anbefales det, at

- Frederiksberg Kommune i 2021 genindfører gavekort som supplement til tilskud til rygestopmedicin på rygestopkurserne.
- Tilrettelægger en målrettet rekrutteringsindsats til rygestopkurserne til mænd fx via arbejdspladser med mange kortuddannede mænd, via foreningslivet, Mænds Mødesteder m.fl.

Tabel 1 – fordeling af midler under punkt 2: Prioritering af at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici, og som medfører så stor dødelighed for mænd

Indsats	Beløb kr (10.000)
Gavekort som supplement til tilskud til rygestopmedicin på udvalgte rygestopkurser 5 hold, 9 personer pr. hold, op til 1200 kr. pr person (80% modtager)	4,3
Tilrettelæggelse af en målrettet rekrutteringsindsats til rygestopkurser til mænd fx via arbejdspladser - 5 ekstra kurser (løn, materiale, forplejning)	3
I alt	7,3

3. Fokus på i højere grad at tilpasse kommunens sundhedstilbud, så de også passer til mænd i alle aldre.

Den forebyggende indsats er afgørende for at mindske antallet af borgere, som bliver syge. Men forebyggende sundhedstilbud til borgere, som har fået en kronisk sygdom, er også afgørende for deres fremtidige livskvalitet, sygelighed og dødelighed, hvilket bekræftes i Sundhedsstyrelsen Rapport om social ulighed i sundhed

De mænd, som benytter de kommunale forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom, er i høj grad tilfredse med tilbuddene, og opnår sundhedsgevinster af at deltage. Gennem de senere år er der særligt inden for kræftrehabiliteringen udviklet særskilte tilbud til mænd med henblik på at få flere mænd til benytte de kommunale forebyggelsestilbud. Blandt andet tilbydes samtaler med en psykolog og særlige netværksgrupper for mænd. Erfaringerne herfra er, at mange mænd søger tilbuddene og er glade for at benytte dem, på samme vis som de er glade for de ikke-kønsopdelte tilbud. Erfaringen er også, at udfordringen for de kommunale forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom i høj grad er rekrutteringen af mænd til tilbuddene, samt fastholdelse af dem i perioden fra de henvises til Sundhedscentret til de starter op i et forløb.

Et eksempel på udfordringen ses i tilbuddet til borgere med Type 2 diabetes. 10-15 % flere mænd end kvinder får diagnosen Type 2 diabetes., men der henvises omtrent lige så mange mænd som kvinder til diabetesrehabiliteringen i Sundhedscentret.

Begge køn tager imod tilbud om rehabilitering både i form af gruppeforløb og individuelle forløb. Men data fra kursusforløbene viser, at mændene er bedre end kvinderne til at gennemføre forløbet på Sundhedscentret og opnår et relativt bedre resultat både i forhold til vægtreduktion og regulering af blodsukker. Data dog samtidig, at mændene i højere grad falder fra, hvis der går for lang tid fra henvisning til opstart af kursusforløb og træning. Pt. tilrettelægges der årligt fire rehabiliteringskurser på Frederiksberg Sundhedscenter til borgere med type to diabetes.

Udfordringen med at rekruttere mænd til de kommunale sundhedstilbud peger på at styrke og målrette kommunikationen og informationen om de enkelte tilbud til mændene. "Forum for mænds sundhed" står hvert år bag 'Men's Health Week' i Danmark, hvor der hele ugen sættes fokus på mænds sundhed både lokalt og via nationale kampagner. Frederiksberg Kommune har ikke deltaget aktivt i 'Men's Health Week' siden 2016, hvor Kommunalbestyrelsen besluttede at nedprioritere kommunens deltagelse i sundhedskampagner, idet evidensen for effekten af brede forebyggelseskampagner ikke er så stærk som andre forebyggelsesmetoder – særligt hvis kampagner står alene. Imidlertid foreslås det i 2021, at Frederiksberg Kommune kobler sig på den nationale kampagne tilrettelagt af Mens Health Week, og således opnår en synergieffekt af at koble sig på de nationale kampagneindsatser. På baggrund af ovenstående foreslås det i 2021 at

- Have fokus på at fastholde og styrke motivationen hos mænd med Type 2 diabetes fra de henvises til rehabiliteringsforløb i sundhedscentret indtil opstart af kursus og træning
- Frederiksberg Kommune deltager i 'Men's Health Week' 2021 med en lokal kampagne, med fokus på rekruttering til kommunale sundhedstilbud og aktiviteter i kampagneugen. Den lokale deltagelse tilrettelægges i samarbejde med eksempelvis Mænds Mødesteder og andre foreninger, hvor mange mænd samles.

Tabel 2 – fordeling af midler under punkt 3: Fokus på i højere grad at tilpasse kommunens sundhedstilbud, så de passer til mænd i alle aldre

Indsats	Beløb kr (10.000)
----------------	------------------------------

Indsatser der kan fastholde og styrke motivation hos mænd med type 2 diabetes fra henvisning til start rehabilitering	6
Deltage i Mens Health Week med målrettet kampagne	1
I alt	7

4. Større opmærksomhed på at gøre en særlig indsats for sårbare mænd, fx enlige mænd, mænd uden for arbejdsmarkedet og mænd med lav eller ingen uddannelse

Sårbare mænd er en bred målgruppe. Men mænd uden for fællesskaber og med få sociale relationer er særligt sårbare i forhold til både fysisk og psykisk sygdom. Det gælder fx mænd uden for et arbejdsfællesskab (ledige eller mænd, som overgår til pension) eller mænd, som mister deres samlever, og som ikke har været vant til at dyrke sociale relationer eller fællesskaber. Disse mænd risikerer at mistrives, deres eventuelle fysiske sygdomme kan forværres, hvis de har en lille egenomsorg, de rammes oftere af depression og er oftere selvmordstruede. Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik har fokus på, at alle skal have mulighed for at være en del af robuste fællesskaber. Det er i høj grad aktuelt for målgruppen af sårbare mænd.

Derfor anbefales det, at

- Der i samarbejde med foreningslivet afprøves aktiviteter, hvor sårbare mænd kan mødes i sunde fællesskaber. De sårbare mænd opspores blandt andet via forebyggende hjemmebesøg til enlige mænd og mænd, som er blevet alene, mænd uden for arbejdsmarkedet og mænd med kronisk sygdom.
- Frederiksberg kommune øger kommunikationen om mænds sundhed på kommunens platforme.
- Desuden vil Frederiksberg Kommune samarbejde med de lokale medier om at sprede budskabet om de lokale fællesskaber, der findes for mænd på Frederiksberg
- Afprøver rekruttering af sårbare mænd på blandt andet byens brune værtshuse, arbejdspladser med mange mænd og andre arenaer, hvor målgruppen formodes at findes.

Tabel 3 – fordeling af midler under punkt 4: Større opmærksomhed på at gøre en særlig indsats for sårbare mænd, fx enlige mænd, mænd uden for arbejdsmarkedet og mænd med lav eller ingen uddannelse

Indsats	Beløb kr (10.000)
Afprøve aktiviteter i foreningslivet, hvor sårbare mænd kan mødes i samarbejde med bevæg dig for livet	1
Fokus på kommunikation om mænds sundhed på kommunens platforme	0
Sprede budskab om lokale fællesskaber for mænd på lokale medier	1,8
Afprøve rekruttering af sårbare mænd på byens brune værtshuse, arbejdspladser med mange mænd og andre arenaer	2,9
I alt	5,7

I alt foreslår forvaltningen at midlerne fordeles således:

Tabel 4 - samlet forslag til fordeling af midler

Indsats	Beløb kr (10.000)
1. Fokus på køn i sundhedspolitikker og - strategier for fysisk og mental sundhed og trivsel hos mænd	0
2. Prioritering af at gøre noget ved de forhold, der udsætter mænd for sundhedsrisici, og som medfører så stor dødelighed for mænd	7,3

3. Fokus på i højere grad at tilpasse kommunens sundhedstilbud, så de passer til mænd i alle aldre	7
4. Større opmærksomhed på at gøre en særlig indsats for sårbare mænd, fx enlige mænd, mænd uden for arbejdsmarkedet og mænd med lav eller ingen uddannelse	5,7
I alt	20

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser. Udgifter afholdes indenfor rammen af puljen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 9. november 2020.

Punkt 56: Forslag til Kommuneplan 2021 - Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling

01.02.03-P15-2-20

Resume

Forslag til Kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling fremlægges med henblik på drøftelse og hørings svar frem mod behandling i magistraten. Forslaget er en delvis revision af Kommuneplan 2017. Emnerne for revisionen er: Forslag til boligpolitiske principper, trafikstrukturer, byudviklingsområder, bevaring, miljø og klima, styrkelse af det grønne og levende handels- og byliv.

Beslutning

Sundheds- og forebyggelsesudvalget drøftede forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, med henblik på fremsendelse af hørings svar til behandling i magistraten.

Indstilling

By-, kultur- og miljøområdet indstiller,

1. at forslag til kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling, drøftes i fagudvalgene med henblik på fremsendelse af hørings svar til behandling i magistraten,
2. at der ikke udarbejdes miljøvurdering på forslag til kommuneplan 2021.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog i juni 2020 Frederiksbergstrategien og besluttede samtidig en delvis revision af Kommuneplan 2017. Kommuneplanen skal ifølge planloven hvert fjerde år delvist revideres eller fuldt revideres. Forslag til Kommuneplan 2021 – Frederiksbergs plan for en bæredygtig byudvikling tager afsæt i Frederiksbergstrategiens temaer Byen i Byen, Klimaby nu og i fremtiden, Byen for alle og Vidensbyen. Planen er vægtet væsentligt på, at Frederiksberg udvikles som en bæredygtig by med afsæt i FN's 17 verdensmål og i de politikker og strategier, samt landsplaner og lovgivning, der er kommet til siden 2017. Forslag til kommuneplan 2021 er vedhæftet sin fulde længde som bilag 7, 8 og 9.

I relation til blandt andet den miljømæssige bæredygtighed er der i løbet af de kommende år flere kommunale planer, samt mulige lovændringer på vej, som kan have betydning for de rammer og retningslinjer, der kan stilles i en kommuneplan. Derfor foreslår forvaltningen, at der i arbejdet med kommuneplanen introduceres temaplaner. Temaplaner giver mulighed for en mere løbende indarbejdelse af større ændringer, der inden for specifikke temaer har indflydelse på emner i kommuneplanen. Før disse tematillæg udarbejdes, indhentes idéer og forslag fra borgere og byens aktører - en såkaldt forudgående høring, og planerne følger de normale procedurer for kommuneplanlægning, med politiske vedtagelse, høringer mv.

Kommuneplanens inddeling

Hovedstruktur

Her findes de overordnede mål for udviklingen og brugen af kommunens areal. Hovedstrukturen viser kommunalbestyrelsens afvejning af interesser, når Frederiksberg skal udvikles.

I forslag til Kommuneplan 2021 er der ud over ændringer inden for de emner, der er beskrevet nedenfor og i vedhæftede ændringskema, arbejdet med at gøre strukturen mere læsevenlig og teksten er relateret til FN's verdensmål.

Retningslinjer

Disse udgør grundlaget for kommunens administration efter planloven og andre love. Retningslinjerne oplyser, hvilke hensyn Frederiksberg Kommune vil lade indgå i afvejningen af en ansøgning om tilladelse eller dispensation til byggeri. I forslag til Kommuneplan 2021 er retningslinjer og rammer sat sammen i et samlet dokument. Dette er gjort for at lette administrationen efter planen og give eksterne aktører et bedre overblik over grundlag for den fysiske udvikling på Frederiksberg

Rammer

Rammer viser, hvordan kommuneplanen gennem lokalplanlægningen påvirker bygge- og anvendelsesmuligheder generelt og i de enkelte områder. Rammerne er specifikke regler, der ligger til grund for lokalplanlægningen og lokalplaner kan ikke stride imod disse regler. De indgår også i kommunens vurdering af ansøgninger om byggetilladelse, når der ikke er lokalplan, og et projekt ikke kræver lokalplan.

Som beskrevet ovenfor er rammer og retningslinjer sat sammen i forslag til kommuneplan 2021. Herudover er der tilføjet temaopslag, som underbygger og uddyber forståelsen af de enkelte rammer. Temaopslagene handler om kvalitet i opholdsarealer, byudviklingens kategorier og detaljering i lokalplaner.

Redegørelse

Indeholder baggrundsviden og danner grundlag for forståelse af kommuneplanens bestemmelser.

Ændringer fra Kommuneplan 2017 til forslag til kommuneplan 2021

Nedenfor beskrives ændringer inden for de beskrevne emner for revisionen. En uddybet forklaring og beskrivelse findes i bilag 1 "Emneinddelt ændringsnotat". Detaljerede ændringer for specifikke rammer kan ses i bilag 4 og for rammer og retningslinjer i bilag 2. Desuden hører der sammen med ændringerne et større forarbejde med en række baggrundsnotater, som kan ses i bilag 3.

Implementering af forslag til boligpolitiske principper

Kommuneplan 2021 implementerer forslaget til de boligpolitiske principper, som de er fremlagt for magistraten, med en boligpolitik som del af hovedstrukturen og ved ændringer i rammer og retningslinjer for parkeringskrav til boliger, opholdsarealer, boligstørrelser, boligtilvækstprincipper, retningslinjer og principper for krav om almene boliger. Grundlaget for forslaget til de boligpolitiske principper er, at nye boliger ikke er et mål i sig selv og at fastholde og udvikle Frederiksberg som en blandet by.

- Parkeringskrav til boliger

I kommuneplanen sænkes parkeringskravet til alle boligformer. Der indføres en trappemodel for familieboliger og for kollegie, studie- og ungdomsboliger. Særlige boformer sænkes til 1 pr. 200 m² samt mulighed for konkret vurdering, og pleje- og ældreboliger sænkes til 1 pr. 400 m². Der indføres krav om, at hver 10. cykelparkeringsplads til boligbyggeri skal etableres som parkeringsplads til særligt pladskrævende cykler og at der i lokalplaner kan stilles krav om, at en andel af bilparkeringspladserne forberedes eller forsynes med el til opladning af elbiler. For yderligere uddybning se bilag 1 "parkeringskrav til boliger", samt bilag 2 under boliger generelt og bilag 3 under parkering.

- Opholdsarealer

Opholdsarealer er vigtige for attraktiviteten af en bolig og er også i mange tilfælde med til at bidrage til nye rekreative arealer for lokalområdet. De skal være af høj kvalitet og det er i ligeså høj grad indholdet og indretningen af opholdsarealet som dets størrelse, det handler om. Opholdsnormerne forslås i hovedreglen ikke nedsat, men er præciseret og uddybet for at sikre høj kvalitet i alle projekter og skabe større fleksibilitet i forhold til konkrete vurderinger. Se bilag 1 og 3 "Opholdsarealer" og bilag 2 under "Boliger".

- Boligstørrelse

De boligpolitiske principper peger på en nedjustering af krav til boligstørrelser. Den gennemsnitlige boligstørrelse sænkes derfor fra mindst 100 m² til mindst 95 m², og minimumsstørrelsen sænkes fra mindst 65 m² til mindst 55 m². se bilag 1 for boligstørrelser og bilag 2 for boliger generelt.

- Boligtilvækstprincipper

Boligtilvækstprincipperne er ændret, så det vægtes, at nye boliger ikke er et mål i sig selv. De udvides desuden med fokus på kvalitet af de bolignære opholdsarealer, halv- og helt offentlige uderum med leg og aktivitetsmuligheder samt grønne forbindelser i byens rum. Fokus på klima- og bæredygtighedshensyn indarbejdes også som en vigtig parameter. Se bilag 3 "Boligtilvækstprincipper".

- Fællesarealer

For at understøtte fællesskaber og attraktion for familier fastsættes for de enkelte boligtyper (familieboliger, pleje- og ældreboliger, kollegie-, studie- og ungdomsboliger og særlige boformer) specifikke krav til indendørs fællesarealer. Se bilag 1 "Fællesarealer" og under boliger generelt i bilag 2.

- Krav om almene boliger

De af kommunalbestyrelsen vedtaget kriterier for krav om 25% almene er indarbejdet. Se bilag 2 under "Almene boliger".

Ændrede trafikstrukturer og udbygning af metronet

I forslaget til Kommuneplan 2021 introduceres nye initiativer vedrørende trafik og transport. Trafik og transport er et vigtigt ben i en bæredygtig udvikling af byen og er derfor også et felt, der har været arbejdet med og fremadrettet vil blive arbejdet meget med blandt andet i forbindelse med den kommende mobilitetsplan. I kommuneplan 2021 implementeres en række foreløbige emner, vedrørende parkering, fodgængere, metro, delebiler og elbiler, men der er lagt op til en evt. temaplan i sammenhæng med andre planer, til kommuneplanen når mobilitetsplanen forelægges. Se bilag 1 "Trafik"

Opdatering af Byudviklingsområder

Byudviklingsområder opdateres i henhold til Frederiksbergstrategien. Byudviklingsområderne har forskellig karakter, hvor nogle af dem giver mulighed for bebyggelse andre er mere rekreativ og områdeudviklingsmæssige karakter. Det er vægtet, at nye boliger ikke er et mål i sig selv, og der er lagt op til at lave rammeændringer, der sænker mulighed for bebyggelse på rammeområderne Bispeengbuen, campusområder og Nordens Plads. Se bilag 1 vedrørende de enkelte Byudviklingsområder Bilag 4 "Ændringer af specifikke rammer"

Bevaring

Der lægges op til en styrkelse af bevaring af de særlige værdier i flere af Frederiksbergs kvarterer og af udpegede bygninger. Se bilag 1 og 2 under "Bevaring"

Miljø og klima

I forslag til Kommuneplan 2021 er under miljø og klima implementeret emnerne varmeøeffekt, naturbeskyttelsesområder, biofaktor, de blå strukturer og affaldshåndtering. Se bilag 1 "Miljø og klima" og bilag 2 under "Grønne områder og beplantning" og Rammer og retningslinjer (Bilag 8) for Grønt Danmarkskort. Der er, som tidligere beskrevet, flere planer på vej og der lægges op til en mulig temaplan, der implementerer nye tiltag, som et tillæg til kommuneplanen.

Stationsnærhed

Der har i tidligere kommuneplaner været skelnet mellem stationsnære kerneområder og områder indenfor en gangafstand på 600 m. Jf. landsplandirektiv (Fingerplan 2019) kan stationsnære kerneområder udpeges med udgangspunkt i 600 meters gåafstand.

Der lægges op til, at de to figurer lægges sammen, så regler om lokalisering af byfunktioner med intensiv karakter gælder for det samlede område. I praksis betyder det, at bilparkeringskrav for bebyggelse til erhvervs, institutions- og undervisningsformål i et større område end i dag efter en konkret vurdering kan nedsættes til 1 pr. 100 m² for erhverv og 1 pr. 200 m² for institutions- og undervisningsformål. Logikken er, at lokalisering i de stationsnære kerneområder skal bidrage til en trafikal adfærd, hvor væsentlige flere benytter kollektiv transport.

Styrke det grønne

Frederiksbergs sammenhængende struktur er tydeliggjort og styrket i forslag til Kommuneplan 2021. Der er indført et nyt stilleområde ved Søfronsparken og Den grønne sti indgår nu på det grønne strukturkort. Der er tilføjet retningslinjer og generelle rammer der skal styrke grønne tiltag som grønne tage og –vægge, biodiversitet, hjemmehørende og insektvenlig beplantning (og drift) af ubebyggede arealer. Se bilag 2 "Grøn struktur"

Levende handels- og byliv

Der er i forbindelse med kommuneplanarbejdet blevet udarbejdet en detailhandelsanalyse, som har en række anbefalinger, der kan arbejdes med for at styrke Frederiksbergs handelsliv. Mange af dem kan ikke løftes direkte i kommuneplanen, men bæres videre i den kommende erhvervsstrategi.

Undersøgelsen viser, at Frederiksbergs handelsliv relativt set klarer sig godt og der er kun lagt op til små justeringer i handelsstrukturen. Se bilag 1 "Detailhandel" samt bilag 5 "Detailhandelsanalyse"

Miljøscreening

Forvaltningen har foretaget en screening af planforslaget i henhold til lovekendtgørelse 1225 af 25/10/2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), og har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering, idet en realisering af planen ikke vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Se bilag 6 "Miljøscreening".

Proces

Forslag til kommuneplanen bygger på Frederiksbergstrategien. Processen omkring Frederiksbergstrategien, herunder høringssvarene har været taget med i overvejelserne omkring ændringer i forslag. Når forslaget er politisk vedtaget i kommunalbestyrelsen sendes forslaget i høring i 8 uger. I forbindelse med høringen vil der være en bredere inddragelse af borgere, aktører og virksomheder på Frederiksberg. Når høringen er afsluttet behandles høringssvarene, planen justeres, hvorefter den sendes til endelig vedtagelse i udvalg, magistrat og kommunalbestyrelse.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

(AUU, BEU, BMU, BU, KFU, SU, SFU, UU, ÆOU)

Bilag

Bilag 1 Emneinddelt ændringsnotat

Bilag 2_ny Ændringsskema_Generelle rammer og retningslinjer 2017 vs. 2021

Bilag 3 Forarbejder til kommuneplan 2021

Bilag 4 Forslag til ændringer af specifikke rammer

Bilag 5 Detailhandelsanalyse

Bilag 6 MiljøscreeningForslag KP21 Frederiksberg.pdf

Bilag 7 Kommuneplan2021_13

Bilag 8 Rammer_Retningslinjer_KP 2021_opslag

Bilag 9 Redegørelse KP2021